

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลการใช้ทักษะการสื่อสารทางวาจา ในการเล่าเรื่องและการสนทนา ตามแนวคิดกลุ่มปฏิสัมพันธ์ที่มีต่อความสามารถทางการพูดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการใช้ทักษะการสื่อสารทางวาจาตามแนวคิดกลุ่มปฏิสัมพันธ์

ประชากรและตัวอย่างประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2538 โรงเรียนวัดประยุรวงศาวาส สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 188 คน สาเหตุที่ผู้วิจัยเลือกทดลองสอนที่โรงเรียนนี้ เนื่องจาก

1. เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ ตั้งอยู่ในเขตชุมชน ค่อนข้างแออัด นักเรียนส่วนใหญ่สนใจการเรียนและให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนจัดให้ ผู้ปกครองนักเรียน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับราชการ และค้าขาย มีฐานะ ปานกลาง ถึงดี (สถิติของปีการศึกษา 2536)
2. เป็นโรงเรียนที่ผู้บริหาร และคณะครูในโรงเรียนเห็นความสำคัญและให้ความร่วมมือในการวิจัย

ผู้วิจัยเลือกตัวอย่างประชากรโดยมีขั้นตอนการเลือกกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. นำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ภาคความรู้ ที่ได้จากการสอบปลายภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2537 ของนักเรียน 5 ห้อง จำนวนนักเรียนทั้งหมด 188 คน
2. เลือกนักเรียนโดยวิธีจับสลากมาจำนวน 60 คน จากนักเรียนทั้งหมด 188 คน
3. นำคะแนนของนักเรียนทั้ง 60 คน มาจัดเรียงลำดับจากคะแนนมากไปหาน้อย

4. จับคู่คะแนนของนักเรียนที่มีคะแนนเท่ากันหรือใกล้เคียงกันจับเป็นคู่ได้จำนวน 30 คู่ แต่ละคู่จับฉลากเข้ากลุ่ม 2 กลุ่ม จนครบ 30 คู่

5. จับฉลากเลือกกลุ่ม ผู้วิจัยได้กำหนดให้กลุ่มที่จับฉลากได้หมายเลข 1 เป็นกลุ่มทดลองที่เรียน โดยการใช้ทักษะการสื่อสารทางวาจาตามแนวคิดกลุ่มปฏิสัมพันธ์ จำนวน 30 คน และกลุ่มที่ได้หมายเลข 2 เป็นกลุ่มควบคุมที่เรียนตามแผนการสอนปกติ จำนวน 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย

1. แบบทดสอบการใช้ทักษะการสื่อสารทางวาจา ใช้ทดสอบก่อนและหลังการทดลองสอน
2. แบบประเมินทักษะการสื่อสารทางวาจาใช้ประเมินทักษะการสื่อสารทางวาจาของนักเรียนเป็นรายบุคคล
3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการสื่อสารทางวาจาให้นักเรียนตอบแบบสอบถาม เมื่อเสร็จสิ้นการทดลอง

รายละเอียดและขั้นตอนในการสร้าง มีดังนี้

1. แบบทดสอบการใช้ทักษะการสื่อสารทางวาจาเป็นแบบทดสอบที่สร้างขึ้นตามจุดประสงค์ และเนื้อหาของแผนการสอน ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อวัดความสามารถด้านการใช้ทักษะการสื่อสารทางวาจา ลักษณะของข้อสอบเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก

ขั้นตอนในการสร้างแบบทดสอบ มีดังนี้

- 1.1 ศึกษาหลักเกณฑ์ในการสร้างแบบทดสอบเทคนิคการเขียนข้อสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบจากหนังสือวัดและประเมินผลต่าง ๆ
- 1.2 สร้างแบบทดสอบการใช้ทักษะการสื่อสารทางวาจาให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 1 ชุด 60 ข้อ มีเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละข้อ คือ ถ้าตอบถูกให้ 1 คะแนน ถ้าตอบผิด หรือไม่ตอบให้ 0 คะแนน

1.3 นำแบบทดสอบไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ตรวจสอบคุณภาพของข้อสอบในแง่ความสอดคล้อง ระหว่างเนื้อหากับจุดประสงค์ของแผนการสอน และในด้านของสำนวนภาษา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

1.4 นำแบบทดสอบที่แก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนโฆสิตสโมสร สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีใช้ตัวอย่างประชากร จำนวน 30 คน ใช้เวลา 60 นาที

1.5 นำผลการทดสอบมาวิเคราะห์รายข้อ เพื่อหาระดับความยากและค่าอำนาจจำแนก คัดเลือกข้อสอบไว้ตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ มีระดับความยากอยู่ระหว่าง .20-.80 และมีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป ได้ข้อสอบที่คัดเลือกไว้จำนวน 40 ข้อ

1.6 นำข้อสอบที่คัดเลือกแล้วไปทดลองอีกครั้งกับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนโฆสิตสโมสร สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีใช้ตัวอย่างประชากรกลุ่มเดิม จำนวน 30 คน ใช้เวลา 60 นาที

1.7 นำผลการทดสอบมาวิเคราะห์รายข้ออีกครั้ง เพื่อหาระดับความยากและค่าอำนาจจำแนก คัดเลือกข้อสอบไว้ตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ มีระดับความยากอยู่ระหว่าง ได้ค่าระดับความยากอยู่ระหว่าง .20-.83 และค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .20-.60

1.8 นำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์การใช้ทักษะการสื่อสารทางวาจาที่เลือกจำนวน 40 ข้อ ไปคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยงก่อนนำไปใช้กับตัวอย่างประชากร โดยใช้สูตร คูเดอร์ ริชาร์ดสัน 20 (Kuder Richardson - 20) ได้ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบเท่ากับ 0.68

2. แบบประเมินทักษะการสื่อสารทางวาจา

ผู้วิจัยสร้างแบบประเมินทักษะการสื่อสารทางวาจา โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบประเมิน แบบมาตราส่วนประมาณค่า และแบบประเมินจากหนังสือ และงานวิจัยต่าง ๆ

2.2 สร้างแบบประเมินทักษะการสื่อสารทางวาจา เพื่อวัดความสามารถการเล่าเรื่อง และการสนทนา แบบมาตราส่วนชนิด 4 ระดับ

2.3 นำแบบประเมินทักษะการสื่อสารทางวาจา วัดความสามารถ
เล่าเรื่องและการสนทนา ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ชัดเค้ชวกับที่ตรวจแบบทดสอบ แล้วนำมาปรับปรุง
แก้ไขตามความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

2.4 กำหนดค่าคะแนนแบบประเมินทักษะการสื่อสารทางวาจา
เป็น 4 ระดับ คือ 1 ยังต้องปรับปรุง 2 พอใช้ 3 ดี 4 ดีมาก
แบบประเมินทักษะการสื่อสารทางวาจาวัดความสามารถเล่าเรื่อง
และการสนทนา มีเกณฑ์การประเมินดังนี้

วัดความสามารถเล่าเรื่อง

1. หน้าที่ ทำทาง เมื่อเริ่มปรากฏตัว
2. การเริ่มเรื่อง
3. การลำดับเรื่อง
4. เนื้อหาสาระของเรื่อง
5. การใช้ภาษา
6. การสรุปเรื่อง
7. การใช้ท่าทาง และ/หรืออุปกรณ์การพูด
9. ความสนใจของผู้ฟัง
10. ความตั้งใจและความสนใจของผู้พูด

วัดความสามารถทางการสนทนา

1. การพูดให้ผู้อื่น เข้าใจความหมายได้ชัดเจน
2. การพูดได้เหมาะกับกาลเทศะ
3. การพูดได้เหมาะกับบุคคล
4. การรู้จักใช้คำพูดที่สวยงาม
5. การรู้จักใช้คำพูดที่เหมาะสมกับสถานการณ์
6. การพูดที่ก่อให้เกิดมนุษยสัมพันธ์
7. ความสนใจผู้ร่วมสนทนา

8. ความตั้งใจและความสนใจของผู้พูด
9. การเป็นผู้ฟังที่ดี
10. การจบการสนทนา

3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการใช้ทักษะการสื่อสารทางวาจา ตามแนวคิดกลุ่มปฏิสัมพันธ์ จำนวน 18 ข้อ

ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ หลังการร่วมกิจกรรมของนักเรียน โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

3.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่าและแบบวัดความพึงพอใจจากหนังสือ และงานวิจัยต่าง ๆ

3.2 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนแบบมาตราส่วนประมาณค่า ชนิด 5 ระดับ ซึ่งมีข้อความครอบคลุมเนื้อหาการฝึกทักษะการสื่อสารทางวาจา ตามแนวคิดกลุ่มปฏิสัมพันธ์

3.3 นำแบบสอบถามความพึงพอใจไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดียวกับที่ตรวจแบบทดสอบตรวจสอบ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

3.4 กำหนดค่าคะแนนความพึงพอใจ เป็น 5 ระดับ คือ คะแนนความพึงพอใจ มีค่า 5, 4, 3, 2 และ 1 จากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

3.5 เมื่อเสร็จสิ้นการทดลอง ผู้วิจัยให้กลุ่มทดลองตอบแบบสอบถามที่สร้างขึ้น โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาค่าเฉลี่ยและแปลความ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	แปลความ	ความพึงพอใจ
4.50 - 5.00	นักเรียนมีระดับความพึงพอใจ	มากที่สุด
3.50 - 4.49	นักเรียนมีระดับความพึงพอใจ	มาก
2.50 - 3.49	นักเรียนมีระดับความพึงพอใจ	ปานกลาง
1.50 - 2.49	นักเรียนมีระดับความพึงพอใจ	น้อย
1.00 - 1.49	นักเรียนมีระดับความพึงพอใจ	น้อยที่สุด

แผนการสอน

ผู้วิจัยได้สร้างแผนการสอน ได้แก่ แผนการสอน กลุ่มทดลอง ที่เรียนโดยการใช้ทักษะการสื่อสารทางวาจาตามแนวคิดกลุ่มปฏิสัมพันธ์ และแผนการสอนกลุ่มควบคุมที่เรียนตามปกติ จำนวนกลุ่มละ 30 แผน มีรายละเอียดและขั้นตอนการดำเนินการ คือ

1. การสร้างแผนการสอน โดยการใช้ทักษะการสื่อสารทางวาจาตามแนวคิดกลุ่มปฏิสัมพันธ์ ได้ดำเนินการดังนี้

1.1 ศึกษาองค์ประกอบของแผนการสอนจากคู่มือการสอนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 แล้วนำมาจัดองค์ประกอบของแผนการสอน สำหรับกลุ่มทดลอง ดังนี้คือ

- ก. ความคิดรวบยอด
- ข. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
- ค. เนื้อหา
- ง. กิจกรรมการเรียนการสอน
- จ. สื่อการสอน
- ฉ. การวัดผลและประเมินผล

1.2 กำหนดความคิดรวบยอดและจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมให้สอดคล้องกับแผนการสอนและทักษะที่ต้องการฝึก

1.3 เลือกเนื้อหาจากหนังสือเรียน ตำรา วารสาร นิตาน หนังสือส่งเสริมการอ่าน โดยคำนึงถึงหลักจิตวิทยาและหลักการพิจารณาหนังสือวรรณกรรมของเด็ก ของ บันลือ พฤกษ์วัน (2522) โดยให้สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

1.4 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงจุดประสงค์การเล่า เรื่องการสนทนา และสอดคล้องกับเนื้อหาในแต่ละแผน เพื่อให้เกิดความเข้าใจและเป็นไปตามลำดับ ขั้นตอนของการฝึกทักษะ ซึ่งผู้วิจัยได้ยึดหลักเกณฑ์การฝึกตามลำดับขั้นของ คริสตินา แบทท พอลสตัน มีลำดับขั้นตอนการฝึก ดังนี้

ขั้นที่ 1 การฝึกแบบกลไก (Mechanical drills) เป็นขั้นเสนอเนื้อหาโดยการจัดกิจกรรม เกมต่าง ๆ ขั้นนี้จะช่วยให้นักเรียนมีความรู้ ความจำและเข้าใจเรื่องหลักเกณฑ์รูปแบบต่าง ๆ ของการเล่าเรื่องและการสนทนา เพื่อนำไปพัฒนาความสามารถในการสื่อสารและใช้ภาษาได้อย่างคล่องแคล่ว

ขั้นที่ 2 การฝึกอย่างมีความหมาย (Meaningful drills) ขั้นนี้นักเรียนจะมีความรู้และเข้าใจความหมายของหลักเกณฑ์และรูปแบบการฝึกทักษะการเล่าเรื่องและการสนทนา ซึ่งการฝึกอย่างมีความหมายเหล่านี้ ได้แก่ นักเรียนสามารถพูดได้ตรงตามจุดประสงค์ของเรื่อง ถูกต้องตามหลักภาษา ออกเสียงได้ถูกต้องชัดเจน เช่น ออกเสียงตัว ร ล และคำควบกล้ำ ใช้ภาษาได้เหมาะสมกับกาลเทศะ และบุคคล

ขั้นที่ 3 การฝึกเพื่อการสื่อสาร (Communicative drills) เป็นขั้นที่นักเรียนแสดงพฤติกรรมเพื่อการสื่อสาร ได้แก่ การเล่าเรื่อง และการสนทนาโดยอาศัยรูปแบบและหลักเกณฑ์เนื้อหาที่ได้เรียนมาแล้วจากแบบฝึกแบบกลไก และการฝึกอย่างมีความหมาย นักเรียนมีอิสระในการพูดสื่อสาร ซึ่งการฝึกทักษะขั้นนี้นักเรียนสามารถใช้น้ำเสียง ท่าทาง ใช้อุปกรณ์ประกอบการพูด ทำให้ผู้ฟังสนใจ

ขั้นที่ 4 กิจกรรมปฏิสัมพันธ์ (Interaction activities) ขั้นนี้ครูจะเปิดโอกาสให้นักเรียนสื่อสารทางวาจา โดยที่ครูจะสร้างสถานการณ์ต่าง ๆ ให้นักเรียนกิจกรรมการเรียนการสอน จะให้นักเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กันในห้องเรียน ครูจะให้นักเรียนฝึกวิจารณ์ติชม และแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่นักเรียนในชั้นเรียนได้พูดไปแล้ว เพื่อให้นักเรียนนำไปปรับปรุงตนเอง นำแผนการสอนที่สร้างขึ้น จำนวน 60 แผน ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความครอบคลุมเนื้อหาและจุดประสงค์ของแผนการสอน จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไข

ขั้นตอนการสอนทักษะการสื่อสารทางวาจาตามแนวคิดกลุ่มปฏิสัมพันธ์กับการสอนตามแผนการสอน

ปกติ

กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
<p>การสอนทักษะการสื่อสารทางวาจาตามแนวคิด กลุ่มปฏิสัมพันธ์</p>	<p>การสอนตามแผนการสอนปกติ</p>
<p><u>ขั้นนำ</u></p> <p>กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียนโดยการใช้เกม หุ่นมือ หุ่นนิ้ว รูปภาพ ฯลฯ เพื่อสร้างความสนใจ และเชื่อมโยงไปสู่การฝึกจำหลักเกณฑ์และการ เรียนรู้เนื้อหา</p> <p><u>ขั้นที่ 1</u> การฝึกแบบกลไก (Mechanical drills)</p> <p>เป็นขั้นเสนอเนื้อหา โดยการจัดกิจกรรม เกมต่าง ๆ ขั้นนี้จะช่วยให้นักเรียนมีความรู้ ความจำและเข้าใจเรื่องหลักเกณฑ์รูปแบบ ต่าง ๆ ของการเล่าเรื่องและการสนทนา เพื่อ นำไปพัฒนาความสามารถในการสื่อสารและใช้ ภาษาได้อย่างคล่องแคล่ว</p>	<p><u>ขั้นนำ</u></p> <p>กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียนโดยการใช้เกม หุ่นมือ หุ่นนิ้ว รูปภาพ ฯลฯ เพื่อสร้างความสนใจ และเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมของนักเรียนอันจะ นำไปสู่การสื่อสารในสังคมและชีวิตประจำวัน ซึ่งแรงจูงใจประสงค์ของการเรียนว่าต้องการ ให้นักเรียนสื่อสารทางวาจา นักเรียนจะมี หลักเกณฑ์ รูปแบบวิธีการในการเล่าเรื่อง และ สนทนาอย่างไร</p> <p><u>ขั้นกิจกรรม</u></p> <p>สอนให้นักเรียนรู้เนื้อหาสาระ หลักเกณฑ์และ รูปแบบการเล่าเรื่อง และการสนทนา ให้ นักเรียนแสดงกิจกรรมและฝึกทักษะ การเล่า เรื่อง และการสนทนา โดยครูจะสมมติ สถานการณ์ต่าง ๆ ให้นักเรียน</p>

กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
<p>ขั้นที่ 2 การฝึกอย่างมีความหมาย (Meaningful drills)</p> <p>ขั้นนี้ นักเรียนจะมีความรู้และเข้าใจ ความหมายของหลักเกณฑ์และรูปแบบการฝึกทักษะการเล่าเรื่องและการสนทนา ซึ่งการฝึกอย่างมีความหมายเหล่านี้ ได้แก่ นักเรียนสามารถพูดได้ตรงตามจุดประสงค์ถูกต้องตามหลักภาษา ออกเสียงให้ถูกต้อง ชัดเจน เช่น ออกเสียงตัว ร ล และคำควบกล้ำ ใช้ภาษาได้เหมาะสม กาลเทศะและบุคคล</p> <p>ขั้นกิจกรรม</p> <p>กิจกรรมขั้นนี้เป็นกิจกรรมกระตุ้น ประสิทธิภาพเดิมของนักเรียนโดยสร้างสถานการณ์สมมติ ให้นักเรียนฝึกทักษะการสื่อสารทางวาจา</p>	<p>ขั้นสรุป</p> <p>ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับเรื่องที่นักเรียนได้พูดแล้ว</p> <p>นักเรียนสรุปหลักเกณฑ์การเล่าเรื่อง และการสนทนา เพื่อให้เกิดความคิดรวบยอดที่ตรงกัน และตรงกับความคิดรวบยอดของแผน</p>

กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
<p>ขั้นที่ 3 การฝึกเพื่อการสื่อสาร</p> <p>(Communicative drills)</p> <p>ขั้นนี้เป็นขั้นที่นักเรียนแสดงพฤติกรรมเพื่อการสื่อสาร ได้แก่ การเล่าเรื่องและการสนทนา โดยอาศัยรูปแบบและหลักเกณฑ์เนื้อหาที่ได้เรียนมาแล้วจากการฝึกแบบกลไก และการฝึกอย่างมีความหมาย นักเรียนมีอิสระในการพูดสื่อสาร ซึ่งการฝึกขั้นนี้นักเรียนสามารถใช้เสียงท่าทาง ใช้อุปกรณ์ประกอบการพูด ทำให้ผู้ฟังสนใจ</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>ครูให้ผู้แทนของนักเรียนได้วิจารณ์ ตีชม และแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่นักเรียนได้พูดแล้ว ฝึกให้นักเรียนยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และมีมารยาทยอมรับฟังคำวิจารณ์</p> <p>ขั้นที่ 4 กิจกรรมปฏิสัมพันธ์</p> <p>(Interaction activities)</p> <p>ขั้นนี้ครูจะเปิดโอกาสให้นักเรียนสื่อสารทางวาจา โดยครูจะสร้างสถานการณ์ต่าง ๆ ให้นักเรียน กิจกรรมการเรียนการสอนจะให้นักเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กันในห้องเรียน ครูจะให้นักเรียนฝึกวิจารณ์ ตีชม และแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่นักเรียนในชั้นเรียนได้พูดไปแล้ว เพื่อให้นักเรียนนำไปปรับปรุงตนเองในโอกาสต่อไป</p>	

ตารางที่ 1 ชื่อแผนการสอนที่ใช้ในการทดลองสอน

แผนการสอน	การเล่าเรื่อง	แผนการสอนที่	การสนทนา
1	เล่าประวัติส่วนตัว	1	กิจกรรมยามว่าง
2	บุคคลสำคัญ	2	หุนหุดได้
3	ท่องเที่ยวไปในแดนไทย	3	รู้จักมักคุ้น
4	อดีตฝังใจ	4	แขกไปใครมา
5	ยอดนักข่าว	5	เสียงตามสาย
6	บอกเล่าเก้าสิบ	6	อวยพรวันคล้ายวันเกิด
7	เก็บความมาเล่า	7	เจรจาพาที
8	สัมภาษณ์คนดัง	8	ชักชวนไปเที่ยว
9	เล่าเรื่องจากภาพ	9	ถามทิศทาง
10	แข่งขันกันขาย	10	บัวไม่ช้ำน้ำไม่ขุ่น
11	นิทานเรื่องใจ	11	จับเข้าคุยกัน
12	นิทานแฝงคติธรรม	12	สัมภาษณ์ดาราร
13	นิทานที่เคสรู้	13	ยอดนักขาย
14	เรื่องเก่าเล่าใหม่	14	แลกเปลี่ยนความรู้
15	จินตนาการฝันไกล	15	ปัญหาโรงเรียน

2. แผนการสอนตามแผนการสอนปกติ ผู้วิจัยสร้างแผนการสอน ดังนี้

2.1 ศึกษาองค์ประกอบของแผนการสอนวิชาภาษาไทยจากคู่มือ การสอนวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดสม้องค์ประกอบในการสร้างแผนการสอน ดังนี้คือ

- ก. ความคิดรวบยอด
- ข. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
- ค. เนื้อหา

- ง. กิจกรรมการเรียนการสอน
- จ. สื่อการเรียน
- ฉ. การวัดผลประเมินผล

2.2 คัดเลือกเนื้อหาเช่นเดียวกับเนื้อหาในแผนการสอน การใช้ทักษะการสื่อสารทางวาจาตามแนวคิดกลุ่มปฏิสัมพันธ์ที่นำเนื้อหามาจาก หนังสือเรียน ตำรา วารสาร นิตาน และ นิตยสารต่าง ๆ ที่ตรงกับความสนใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งผู้วิจัยศึกษาจากผลงานของผู้เชี่ยวชาญ และผู้เกี่ยวข้องกับวงการหนังสือ

2.3 เขียนแผนการสอนตามองค์ประกอบของการสร้างแผนการสอน ครูและนักเรียนร่วมกัน สร้างเนื้อหา ความคิดรวบยอดให้ตรงกัน

2.4 นำแผนการสอนตามปกติ ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ชัดเดิมตรวจและเสนอแนะ ข้อบกพร่อง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยอธิบายถึงวัตถุประสงค์ ในการทดลองสอนแก่ตัวอย่างประชากรให้เข้าใจ หลังจากนั้นให้ทำแบบทดสอบการใช้ทักษะการสื่อสารทางวาจาก่อนการทดลองทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
2. ผู้วิจัยดำเนินการทดลองสอนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ตามแผนการสอนที่สร้างขึ้นใช้เวลาในการทดลองสอน 10 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ครั้ง ครั้งละ 2 ชั่วโมง (6 คาบ) ทั้งนี้รวมการสร้างความคุ้นเคยกับนักเรียนอีกกลุ่มทดลองละ 2 ครั้ง รวมทั้งสิ้น 11 สัปดาห์
3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และมีผู้ช่วยวิจัย ผู้ช่วยบันทึก คะแนนจากแบบประเมินทักษะการสื่อสารทางวาจาในห้องเรียน 2 คน

คุณสมบัติของผู้ช่วยวิจัย

ผู้ช่วยวิจัยคนที่ 1 เป็นครุหญิง อายุ 51 ปี มีประสบการณ์ในการเป็นครูประจำชั้นสอนวิชาภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษามาแล้ว 34 ปี

ผู้ช่วยวิจัยคนที่ 2 เป็นครุหญิง อายุ 46 ปี มีประสบการณ์ในการเป็นครูประจำชั้นสอนวิชาภาษาไทย ในโรงเรียนประถมศึกษามาแล้ว 20 ปี เป็นผู้มีความคุ้นเคยกับการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระดับประถมศึกษา เนื่องจากมีประสบการณ์ทางด้านการสอนวิชาภาษาไทยและการเป็นครูประจำชั้นในระดับประถมศึกษา

ตารางที่ 2 วันและเวลาที่ใช้ทดลองสอน

เวลา	10.00 - 11.30 น.	13.30 - 14.30 น.
วันจันทร์	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
วันพุธ	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
วันศุกร์	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม

- หลังจากเสร็จสิ้นการทดลอง จำนวน 15 แผน แล้วทดสอบตัวอย่างประชากรด้วยแบบประเมินทักษะการสื่อสารทางวาจาเป็นรายบุคคล
- หลังจากเสร็จสิ้นการทดลอง นำแบบทดสอบการใช้ทักษะการสื่อสารทางวาจาไปทดสอบกับนักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้แบบทดสอบชุดเดิม ใช้เวลา 60 นาที
- นำแบบสอบถามความพึงพอใจ ให้นักเรียนกลุ่มทดลองตอบเมื่อเสร็จสิ้นการทดลอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลด้านความรู้จากแบบทดสอบการใช้ทักษะการสื่อสารทางวาจา

1. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้การใช้ทักษะการสื่อสารทางวาจาก่อนการทดลองของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ด้วยการทดสอบค่าที (t-test)
2. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้การใช้ทักษะการสื่อสารทางวาจาหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ด้วยการทดสอบค่าที (t-test)
3. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้การใช้ทักษะการสื่อสารทางวาจาก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ด้วยการทดสอบค่าที (t-test)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลภาคปฏิบัติจากคะแนนความสามารถการใช้ทักษะการสื่อสารทางวาจา จากแบบประเมินทักษะการสื่อสารทางวาจา

1. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (C.V.) ของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมด้วยการทดสอบค่าที (t-test)
2. หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (C.V.) จากคะแนนแบบสอบถาม ความพึงพอใจ ของนักเรียนและแปลความตามเกณฑ์ที่กำหนด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย